

DE KAMPBODE

OPSTELRAAD:

ZEIST

C. DEROUX - K. QUINTENS - A. VERBIST - E. WEVE.

DUISTERNIS en LICHT.

Rusland! Is als beret België
hoe meer wij er van hooren,
hoe meer wij er van weten.
(Horte Krabbels. Inter Kos)

De gestige schrijver der Horte Krabbels in Inter Kos Revue uit al dus zijn meening en over België en over Rusland. Dit laatste vooral is voor ons het land der duistere dingen geworden. Hoeger wij weten wij er al niet heel veel van, en het kwam ons enkel voor als een land met onafzienbare sneeuwvelden, waar de wolven in benden den reize ger vervolgen. Hij dieven er dan ook nauwelijks met onze verbeelding doorreizen.

Zoolang de troepen van het groote torenwijk heldhaftig den gemeenschappelijken vijand bestreden waren we in groote verwachting; wij dachten dat de dag niet ver meer af kon zijn waarop de miljoenen koksakken en Russen stormen derhand de poorten die den weg naar Steenen afsluiten zouden innemen, en dat zij, de hand reikend aan onze Italiaansche bondgenooten, met hen zouden sprukken om van uit het Ruiden den hoofdvijand te bestormen.

Dat waren droomen die de revolutie van 1917 niet kon doen verwinden, doch veeler versterkte. Hij dachten dat de kankergewollen die het met machteloosheid sloegen voor goed uitgesneden waren, en dat het nu sterker, gesonder, aan zijn grootsche taak voort zou kunnen arbeiden?

Helaas! Sedert is de chaos ingetreden, en hoe meer wij over Rusland en de toestanden daar vernemen, hoe duisterder het ons voor de oogen wordt.

Hij vragen ons of met angst: zal het russische leger nog de wapens opnemen, zullen

de krachten der centralen die nu alleen op het Westelijk front kunnen aangewend worden, de machtige organisatie van onze bondgenooten op dit front te niet doen?

Dit vraagstuk moeten we, en om de heel eenvoudige reden dat we er niets van kennen, - we willen geen kamratstrategen worden, - onopgelost laten.

Eoch mogen we aan onze makers als geruststelling onze hoop mededeelen dat het russische volk genoeg gezond verstand zal hebben, om in te zien dat zijn heil niet ligt in een onmiddelijke vrede met Duitschland.

De russische leiders, schijnen ook tot een gezondere opvatting der realiteiten gekomen te zijn. De onderhandelingen van Brest-Litovsk zullen hun zeker wel tot een les geweest zijn.

Rusland is het land der verrassingen, en dat komt door den tot mysticisme aangeleide zielen aard van het Russische volk zelf. Het wordt gauw ingedommeld door mooie woorden als humaniteit, wereldvrede en de schoone voorspiegelingen der sociologen die aan het bewind zijn, en daarvan willen gebruik maken om hunne droomen en idealen uit hunne studeerkamer in de maatschappij te verwezenlijken. Om dit te doen hebben ze gedacht het door de natie gegeven woord te mogen breken en het bondgenootschap te mogen opzeggen. Beschuldigen wij hen niet, schelden wij hen niet voor verraders; de geschiedenis alleen zal daarover kunnen en mogen oordeelen. Ze hebben misschien hunne verontschuldiging in de jarenlange verdrukking die ze doerston, en de droomen van vrijheid en gelijkheid die sommigen van hen soms tot waansinnige aanslagen dreef. Hunne krachten zullen misschien ook te kort schieten; juist omdat hun karakter zoo juist lijvecht tegenover het militarisme van Duitschland staat, zullen hunne pogingen ten gronde gaan. Dan zal

misschien het russische volk weer optaan en naar de wapenen grijpen om den vijand van zijn vrijheid met ons te bestrijden.

Daarop mogen we nog hopen en daarop hopen we ook.
A. V.

OVER LEVENSLUST.

"hou jij willen dood gaan, zeg?"
"God! nog niet voor al 't goud van de wereld!"

En zeggen dat er menschen zijn die het aandurven bevestigen op die vraag te antwoorden. Sammelingen zijn het en niets meer.

Ik heb het leven lief en durf dat luide en op alle daken mitschreeuwen. Ik durf het in de oogen zien, vrak en vrij. 't is moet het zijn!

Hil zou er 't best door de wereld gaan, de ontmoedigen en sammelaars of de levensblijden en flinken die er fier overheen trekken?

Richt het hoofd op! laat u niet terneedrukken door de huidige gebeurtenissen en kleinere tegenstand die zich zouden kunnen voordoen. Stelt u daarboven en niet recht voor u. Elkeen krijgt zijn sakje te dragen hier op aarde, de ene krijgt al een groter dan de andere maar 't is het op jullie schouders, blijft er niet bij treuren en knieren maar sleurt het voort. Ruikt en smokt er aan als het weerstand biedt maar gaat er niet bij neervallen. Het leven is dengenen dankbaar die er niet voor afschrikken.

Levenslust en - blijheid moeten jullie in jullie binnenste roeken en putten. Een krachtige wil moet in dat binnenste heer en meester zijn en onverbiddelijk optreden bij de kleinste verolapping.

Levenslustigen worden niet door den stroom meegesleurd.

en tegen de colswanden geflet als de zwakkelingen maar weten een juiste richting aan te nemen en varen hoelbloedig de veeselijke klippen voorbij.

Levensblijden besitten de kracht het geluk te dwingen en het aan hun zijde te houden.

Besit ook de kracht levenslustig te zijn, dwist om een tegenkanting van het lot te lachen en laat de vreugde en blijheid uit uw oogen stalen!

Drinkt lange teugen uit de levensbron zij werkt stalen en verheft.

Cyr. F.N.

Het sneeuw.

I.

Bedrongen daalt uit volle luchten,
De blaaske sneeuw bij vloeken neer;
Haar uitling is geen droef verruchten
Al keert niet een mawr immer weer.

II

Triet hoe de grond er heeft verblonden,
De bē van dese wordt versmaad;
Maakt voor zijn aanschijn al verblonden
't Is thans zijn vastheid zelf geschaad.

III

Stil steun de boomen wit van brassen,
Ook eikestruik en slinker den;
Dra komt de wind wellicht te rossen?
Te stinoen, ja! een schoonen ren.

IV

Blijf weg van 't pad den boore gang
Wat baat u voet en vegerohand;
Natuur doet voort en houdt het
't Is heerlijk buiten, 't sneeuw in
't land!
E. Ferschraegen.

Boeken-

Tentoonstelling.

Door toedoen van den H^o. L. Simons, leider der Maatschappij voor Goede en Goedkope Lectuur, had op zaterdag 5 en zondag 6 Januari een boektentoonstelling plaats in het kamp.

Reinig ingenaaid en ingebonden, waren de bundels smaakvol op de tafels geschikt in een lokaal der H^orschool. Hat al degelijks bood ons dese uitstalling. Werken van Zuid- en

Noord-Nederlandse schrijvers met de klinkertote namen.

En kijkje: Nabor Frans in Het Huis Lauressse door N^o. Bosboom-Toussaint; Algem. Cultuur Geschiedenis, de Middelleusen, door Prof. Dr. Bruggemans; Het levent Vlaanderen door Em. De Bont; Een Flaming in Oorlogsklem door Dr. J. De Kock; Holland en de Oorlog door Alb. Benwey. De klassieke en mytische tekkenkunde was ook een plaatsje voorbehouden, zoo zagen we o.a. Oischulos Prometheus geboeid vertaald door Dr. Bonters en Ruusbroec's. Het Sieraad der geestelijke Brulof in hedendaagsche taal overgebracht door N^o. Frans Eens; en van de talrijke moderne toneelwerken niet te gewagen.

Dit alles is verkrijgbaar tegen zeer voordeelige prijzen.

Het mag zeker een zeer prijzenswaardige poging heeten, om den leeslust bij de Flamingen op te wekken. Ik zou echter niet durven beweren dat dese voortreffelijke boektentoonstelling druk bezocht is geworden. Voor wie Vlaanderen kennen - waar zoo weinig met geestes-behoeften rekening gehouden werd - zal het niet moeilijk vallen te begrijpen dat een sportfeest heel wat

meer belangstellenden zou gelokt hebben.

Hij durven nochtans verwachten, dat de verdienstelijke leider van de Wereld-Bibliotheek het bij dese een poging niet zal laten; hij rekene op onzen steun.

K.Q.

VLAAMSCH-BELGISCH VERBOND.

Afdeeling Zeist

Donderdag 3^{en} Januari hield de H^o. Jan Kecke uit Harderwyk voor een groot aantal toehoorders, en voordracht over "Grootak en schoon Amerika". Met hem reizen we naar, en doorkruisen we het rgn. goudland. Nodig spreker gevezen heeft op al de gevaren aan zee en verbonden, steken wij van wal. Een ogenblikje staan we stil bij het ontsaglijke standbeeld der Vrijheid, geschenk van het Fransche volk aan Amerika, om daarna door te stroomen naar New-York, de grootste wereldstad na London. Ochtereen volgens bezoeken we de steden

Boston, Rochester, Buffalo, Detroit, Chicago, S^o. Louis, en Washington. Hat al merkwaardigs heeft de voordracht geveer ons laten zien. Verder heeft spreker het ook over het groot aantal Belgische uitwijkelingen, die in Amerika werkzaam zijn, en waar hun werkluot en ijver zeer op prijs gesteld worden; hij noemt industrieën, waar alleen Belgische werkkrachten gebruikt worden, o.a. de ploegfabriek te Bempt. Spijts hun lang verblijf in den vreemde, worden de Belgen toch geen Amerikanen, zoo hebben de Flamingen hun eigen orgaan: "De Gasette van Moline", dat hen bekend maakt met hetgeen er in het moederland gebeurt; en met welke belangstelling volgen onze broeders onzen Vlaamschen strijd.

De voordracht viel zeer in den smaak van het publiek, en de woorden van dank vanwege den voorzitter Aug. Terbiot waren welverdiend.

K.Q.

Kampnieuws.

Dr. Hierega es. off. van gezondheid 2^e klasse, hier nu ruim een jaar als arts werkzaam, verlaat op 10 Januari het kamp.

Het spijt ons zeer. Inmers, benevens de lichamelijke ziekten, die den ginterneerde kwelken, hoeft nog in menig geval, rekening gehouden met het siele-lijden, siele-lijden van menschen, die nu meer dan drie jaar in eenzame verlatenheid leven. Dr. Hierega begreep dit beter dan wij ook. Gelijk bereid om de ginterneerden met zijn uitloekende medioche zorgen bij te staan, wist hij ook het siele-lijden te sussen, met het eenvoudige zachte woord, dat troost en opbeunt.

Hu gaat hij heen, en de ginterneerden die zoo arm zijn, kunnen hem alleen met hunne dankbaarheid beloonen; op die dankbaarheid kan Dr. Hierega zeker rekenen. Noge het hem te Oostereel (Friesland), waar hij reeds voor de mobilisatie het beroep van arts uitoefende naar wensch gaan.

Dr. Kemmes, es. off. van gezondheid 2^e klasse, die hier reeds vroeger aan de geneeskundige dienst verbonden was, en dus de Kampbevolking kent, zal zijn plaats innemen.

Door de Redactie. K.Q.

ULAAMSCH TOONEEL.

Roosje van den Veldwachter Gala Voorstelling.

Twee goede stukken, die mochten gezien worden, doch, die bij de eerste opvoering, tengevolge van allerlei omstandigheden waarbij zeker de nieuwjaarsvoering mag gerekend worden, nog niet op snie waren. Bij de tweede opvoering was er niets meer van te merken, en liep het dan ook in de puntjes.

Roosje van den Veldwachter, door W. de Eijre en A. Hendricka is een fraai stukje dat in zijn oudwetsche inkleeding nog heel goed voor te brengen is. De samenwerking van de Eijre en Hendricka kan heel duidelijk afgescheiden worden; men kan tooneel voor tooneel er uit halen, waar ieder van hen aan 't werk geweest is. Doch het geheel is goed ineengewerkt.

Het genoot veel bijval. Al de spelers deden hun best om uit hun rol te halen wat er uit te halen was.

L. Rock, als de Veldwachter Stien, A. Ferecke als Roosje, L. De Mul als Karel, H. Casteels als Arthur, A. Verbiest als Baron van Eijre, A. Jan Baelen als Mie Bellemans, C. Jansen, J. Meysmans, J. Danckers, L. Landvaert, A. van Hove, J. van Gestel allen deden hun best en verdienen lof.

Het blijspel: Gala-voorstelling, dat voorafging is een kostelijke schets uit het leven der latijke tooneelmaatschappij die in onze steden als paddestoelen uit den grond komen.

De hoofdrol werd uitstekend gespeeld door L. Landvaert als Fiel Kips. De andere rollen werden waardig gespeeld door C. Jansen, R. Serwius, A. Guroier, H. Casteels, H. Rock, J. Meysmans, J. Danckers, J. Bruyndonck enz.

Ook verdienen allen hun deel in den bijval.

A. v. H.

"DE BROEDERLIJKE HULP."

"Het bestuur van de maatschappij: "De Broederlijke hulp" van

het interneeringskamp bij Leist, doet een beroep op de Belgische en Nederlandsche personen, die willen belang stellen in dit liefdadigheids-werk daar tot stand gebracht.

De maatschappij hoofdzakelijk bestaande uit geïnterneerden heeft voor doel:

1. Onderlingen bijstand te verlenen aan hare zieke leden die in hospitalen en ambulansen verblijven.

a) Stoffelijke hulp.

b) Moreelen of geestelijken steun door bezoeken in naam der maatschappij.

2. De broederlijke liefde te ontwikkelen onder hare leden.

De aanvragen, giften en te gaten, mogen worden toegesonden aan den Heer René van Kymersch, bibliotheek kamp I. Leist.

1966 gedeeld.

OFFICIEEL NIEUWS

Bij dagorde 940. wordt door den Depot Commandant het volgende bekend gemaakt:

Herhaaldelijk worden klachten mitgebracht door schoolauto-riteiten in dese hegerplaats omtrent schoolverzuim van geïnterneerden ter sake van corweien.

Het is mijn behaalde wensch, dat de leerlingen, zo veel mogelijk, op hunne lesuren de school bezoeken en dat althans corweien en baden, niet vorsaak zijn van afwezigheid. L. H. Afd. Comdt. gelieven het hiertoe vereischte te verrichten.

De Kolsnel.

w. g. Oosterman.

UIT ARNHEM.

Van onzen bijzonderen correspondent.

Op Eudejaarsavond werden de hier tewerkgestelden, dank aan het initiatief van luitenant Coster, overste der groepen van Gelderland, vergast op een feestje waarvoor ze nog langere tijd zullen spreken. De Vlaamsche en Fransche tooneelkingen uit het kamp bij Leist verleen den hunne welwillende medewerking.

Hien de H. H. Corner, Verbiest, Ferecke, Everaert, Kenet, De Mul, Oriens en Dweez en Guverna: tot kent, en in het kamp nog "Forstemplicht" en "les Houweaux Pauwes" heeft zien spelen, zal

het niet verwonderen als ik zeg dat ze een reuzensucces behaalden. De gansche saul vrippelde en daverde, en aan de lachbui door Kenet en Oriens verwekt scheen nooit geen einde te zullen komen. Om het in 't Vlaamsch te zeggen, we hebben ons waarlijk nen bult gelachen. Het ongehoorde succes dat onze Leistsche vrienden ten deele viel was meer dan verdiend, meer kunnen w'er niet over zeggen. He zijn gelukkig ze hier te kunnen bedanken om hunne groote bereidwilligheid die nog nooit in gebreke bleef, daar waar het gold hunne kameraden wat afleiding en ontspanning te bezorgen. He roepen hun van verre een hartelijk "dank!" en tot weersiens! "toe.

Jan harte dank ook aan Kapitein Jan Sloten die de twee troepen toeliet ons feest te komen opluisteren.

R. H.

WAT WE LAZEN.

Jan en Piet hebben samen een dubbeltje gevonden, en koemen overeen, dat hij, die de grootste leugen vertelt, zich het geldstuk mag toeëigenen. Het gesprek wordt echter toevallig afgeluisterd door hun oude onderwijzer, die zeer vertoond de jongens flink onder handen neemt.

- 't Is een schandaal, zegt hij, dat jehui op zo'n jeugdigen leeftijd al leugens wilt vertellen. Hil je gelooven dat ik nog nooit gelogen heb

- Jan, zegt die tot zijn vriendje, zullen we hem het dubbeltje geven.

1ste arbeider: "Terbarend zeg, in drie weken tijd was het huis gebouwd en bewoond".

2de arbeider: "Dat is nog niets. In Amerika heb ik het bijgewoond, dat men 's ochtends begon te te heien en 's avonds werden de bewoners al voor huurschuld op straat gezet".

Onderwijzer: "Welke oorlog, Jan begon er in het jaar '90?"

Jan: "Een trouwde mijn vader.."

Rechter: "Beklaagde, ben je getrouwd?"

Beklaagde: "Neen edelachtbare.."

Rechter: "Zoo, dat is gelukkig voor je vrouw.."

**PHOENIX
BROUWERIJ
AMERSFOORT.**

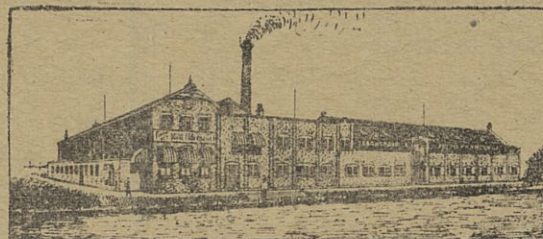
J. GROOTENBORST
HOF N° 38

RUIME SORTERING VAN ALLE SOOR-
LEN SCHOENEN EN LAARZEN
AFD. MAATWERK *Speciaal ingewicht voor
gewoelge voeten*
REPARATIE WORDT SPOEDIG EN NET AFGELEVERD

NIEUWPARIS
LANGE STRAAT 35
LUXE ARTIKELEN.
SPEELGOED
TOILET ARTIKELEN.

FOTOGRAFIE.
L. B. J. SERRE

*Verschillende kunstwerken
Seinterneerd belgisch personeel
KAMPI en UTRECHTSCHEWEG 42.
MATIGE PRIJZEN. VERZORGWERK.*

**VRAGT ALTIJD EN OVERAL DE GOEDE TABAK DER
FIRMA WED. DOUWE EGBERTS ZOOM, JOURE**

MANSCHAPPEN met
PERMISSIE
by BRUINTE
KRANKELEDENSTR. *by den boeren*
*Kunt U tegen geringe prijzen
eeuwaren aankopen als:
Gebrade visch. Gerookte en inge-
legde haringen. Kuur waren.*
J. KUIT.

WEST-FLANDBIA
VAARTKAAR. ROESELAERE.

*De beste hamen, steenen, buizen
beerpullen, waterbakken, enz.
Lewaarboud waterdicht gewapend
en gestankt beton. Fochtwerende
middelen voor nieuwe gebouwen
Ontvochtiging v. oude gebouwen.
Depot. Showoul. Dixsmude
BESTUURDER RAYMONDSTEAERT.*

P. E. RINTEL
VARKENSMARKT 13.

*Voordeligst adres voor
Dames & Kindermanuels
Heeren- & Jongeheeren Kleding
aanbevelend P. E. Rintel.*

Amersfoortsche
Manufacturenhandel

DE FAAM.
LANGESTRAAT 79.
*Verkoop uitsluitend
solide goederen tegen
heer lage prijzen.*

C. DE JAGER
Heeren Mode magazijn
LANGESTRAAT 19
AMERSFOORT.
Militaire handschoenen

ROOKT
DRAGON
TABAK

FABRIKANT J. GRUNO, GRONINGEN.

HEHENKAMP
LANGESTR. HOEK LANGEGRACHT
Costumes voor Heeren
Overjassen enz.
Groot keus van Weefstoffen
1ste hoedanigheid
Gematigde prijzen

**DANS-LES
ODÉON**
KROMMESTRAAT 38.
*Alle dagen van de week
vrijdag uitgezonderd van
af 7 1/2 tot 11 u.
zondags van af 3 1/2 tot 5 1/2 en 7 tot 11 u.
Dansles is Maandags om 7 1/2 u.*

MILITAIRES
*Koopt uw houtsnij-
werk bij*
H. B. VAN ESVELD
LANGESTRAAT 135-137.

**MAGAZIJN
DE ZON**
GEBR. HAMERS
LANGESTR. TEL. INT 158
*Dames- en kinderconfectie
Manufacturen. Caprijten
Behangrij Stoffeaderij*

**BELGISCHE
BANKETBAKKERIJ**
C. STOOVE
UTRECHTSCHESTRAAT
RIJST EN VRUCHTEN
TAARTEN.
ST NIKLAAS
VAN HASSELT.

J. VAN DIJK
LANGESTRAAT 116
VAN ALLE SOOR-
TEN SCHOENEN.
*Sport artikelen
footballen enz.
TELEF. 70.*

D. MULDER
HORLOGIEMAKER.
ARNHEMSCHESTR. 9
*Goedkoopst magazijn
van horloges en onderdelen
als glazen, musque
toren, veeringingen
kroonen enz. enz.*

Café de la Station
BIER *het groot glas
en alle ander consumptie* **15 cent**
Concert *z* ZONDAGS VAN AF 4 tot 11 UUR door
het bekende "TRIO"
*Prijzen tydens het Concert worden met
5 cent verhoogd*
AANBEUELEND **W^{re} J. G. VAN UNEN**